

๓.๔ โครงการจัดการน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่โรงเรียน ตชด. บ้านเทพภูเงิน จ.อุดรธานี ตามพระราชดำริฯ
(ผู้ถวายรายงาน : นายไพรัช รัชยพงษ์)

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริในการประชุม คณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๒ /๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ว่าโรงเรียน ตชด. บ้านเทพภูเงิน จ.อุดรธานี มีปัญหาเรื่องการปนเปื้อนยากำจัดศัตรูพืชจากสวนยางพารา ทำให้โรงเรียนจำเป็นต้องซื้อน้ำขวดรับประทาน มูลนิธิฯ ควรหาทางให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหา

ศ.ดร. ไพรัช รัชยพงษ์ จึงประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยที่ผ่านมามีการจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการติดตามตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อรับทราบปัญหาไปแล้วจำนวน ๗ ครั้ง

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๒. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
๓. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สวทช.
๔. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สวทช.
๕. ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ สวทช.
๖. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
๗. กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
๙. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
๑๐. การประปาส่วนภูมิภาค
๑๑. ชุมชนบ้านเทพภูเงิน
๑๒. กรมอนามัย

๓. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเทพภูเงิน จังหวัดอุดรธานี

๓.๑ ข้อมูลทั่วไป

- จำนวนครู นักเรียน ทั้งหมด ๖๕ คน
- จำนวนชุมชนใกล้เคียงมี ๗๕ หลังคาเรือน
- ปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
 - โรงเรียน ๕๒๐ ลิตร/วัน
 - ชุมชนและโรงเรียน ๓,๐๐๐ ลิตร/วัน (≈ ๘ ลิตร/คน/วัน , ≈ ๔ คน /๑ ครัวเรือน)

๓.๒ ข้อมูลแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำบริโภค มาจาก ๒ แหล่ง

- น้ำกองทุนหมู่บ้าน SML ม. ๑๗ (น้ำบรรจุขวด ๒๐ ลิตร) โดยการนำถังเปล่าไปรองน้ำมาใช้ในการบริโภค ไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ชี้น้ำถังจากหมู่บ้านใกล้เคียง ๑๐ ถัง/วัน (ถังละ ๒๐ ลิตร) = ๒๐๐ ลิตร/วัน (๑๕ บาท/ถัง)

แหล่งน้ำอุปโภค มาจาก ๑ แหล่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำโรงเรียน ตชด. บ้านเทพภูเงิน

๓.๓ ปัญหาของแหล่งน้ำ

- น้ำฝน : ภาชนะเก็บน้ำฝนไม่เพียงพอ ถึงเก็บน้ำฝนเดิมที่มี ขำรุค มีรอยรั่ว และไม่ได้ทำความสะอาด
- น้ำผิวดิน : มีความเสี่ยงเรื่องการปนเปื้อนยากำจัดศัตรูพืชจากสวนยางพารา (พาราควอท และไกลโฟเซต)
- น้ำใต้ดิน : ปิดบ่อบาดาลแล้ว เนื่องจากบ่อบาดาลเดิมน้ำที่ได้มีปริมาณน้อย น้ำมีสีแดง และมีกลิ่นสนิม

๓.๔ คุณภาพน้ำ

๓.๔.๑ คุณภาพน้ำปี ๒๕๖๑

คุณภาพน้ำของโรงเรียน ตชด. เทพภูเงิน ตรวจพบการปนเปื้อนของพาราควอท และไกลโฟเซตในแหล่งน้ำของชุมชนและโรงเรียนในปริมาณที่น้อยมาก และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสากลน้ำดื่ม กรณีการปนเปื้อนของพาราควอทในแหล่งน้ำ ควรต้องมีการเฝ้าระวัง หรือลดการใช้พาราควอท ไกล่แหล่งน้ำ เนื่องจากปริมาณที่พบในแหล่งน้ำแม้จะมีค่าน้อย แต่ก็ถือว่ามีความไม่ห่างจากเกณฑ์มาตรฐานน้ำดื่มสากลมากนัก

จากการสุ่มกรวดน้ำในถังเก็บน้ำดิบของ รร. ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ พบการปนเปื้อนของสารออร์กาโนคลอรีน เช่น ดีดีที คลอเดนลินเดน ในตัวอย่างน้ำเป็นต้น แต่พบในปริมาณที่น้อยมาก และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๕๙

ปริมาณพาราควอทที่พบในน้ำและปริมาณไกลโฟเซตที่พบในน้ำ

สารเคมี	แหล่งน้ำ	วันที่เก็บตัวอย่าง	ผลวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐานของน้ำดื่ม
พาราควอท	ถังเก็บน้ำดิบ รร.	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	ไม่พบ*	- ประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดเกณฑ์การปนเปื้อนของพาราควอทในน้ำดื่ม - เกณฑ์มาตรฐานน้ำดื่มของประเทศอังกฤษ แคนาดา และได้หวั่นกำหนดให้พาราควอทในน้ำต้องมีค่าไม่เกิน 10 µg/L
	อ่างเก็บน้ำ รร	กันยายน ๒๕๖๑ มกราคม ๒๕๖๒	<2 µg/L	
	บ่อน้ำชุมชน (ป่าต้นน้ำ)	มกราคม ๒๕๖๒	<2 µg/L	
	น้ำบาดาล รร	มกราคม ๒๕๖๒	<2 µg/L	
ไกลโฟเซต	ถังเก็บน้ำดิบ รร.	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	ไม่พบ*	- ประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดเกณฑ์การปนเปื้อนของไกลโฟเซตในน้ำดื่ม - เกณฑ์มาตรฐานน้ำดื่มขององค์การอนามัยโลกกำหนดให้ไกลโฟเซตในน้ำต้องมีค่าไม่เกิน 900 µg/L
	อ่างเก็บน้ำ รร	กันยายน ๒๕๖๑ มกราคม ๒๕๖๒	0.191 µg/L <0.1 µg/L	
	บ่อน้ำชุมชน (ป่าต้นน้ำ)	มกราคม ๒๕๖๒	<0.1 µg/L	
	น้ำบาดาล รร.	มกราคม ๒๕๖๒	<0.1 µg/L	

๓.๔.๒ คุณภาพน้ำปี ๒๕๖๓ (ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓)

ตารางแสดงคุณภาพน้ำดื่ม ณ บ้านน้ำดื่ม โรงเรียน ตชด. บ้านเทพภูเงิน จ. อุตรดิตถ์

(อ้างอิงเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย ปี พ.ศ. ๒๕๕๓)

คุณลักษณะ	หน่วยวัด	เกณฑ์ที่กำหนด	ผลตรวจบ้านน้ำดื่ม ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓
<u>คุณภาพน้ำทางกายภาพ</u> ๑. ความเป็นกรด-ด่าง ๒. ความขุ่น ๓. สี	NTU แพลทินัม-โคบอลต์	๖.๕-๘.๕ ไม่เกิน ๕ ไม่เกิน ๑๕	๘.๑ ๑.๐๘ <๕
<u>คุณภาพน้ำทางเคมีทั่วไป</u> ๔. สารละลายทั้งหมดที่เหลือจากการระเหย (TDS) ๕. ความกระด้าง ๖. ซัลเฟต ๗. คลอไรด์ ๘. ไนเตรท ๙. ฟลูออไรด์	มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๑๐๐๐ ไม่เกิน ๕๐๐ ไม่เกิน ๒๕๐ ไม่เกิน ๒๕๐ ไม่เกิน ๕๐ ไม่เกิน ๐.๗	๒๖๑ <๑ ๕๒.๔ ๔.๙ ไม่พบ <๐.๑
<u>คุณภาพน้ำทางโลหะหนักทั่วไป</u> ๑๐. เหล็ก ๑๑. แมงกานีส ๑๒. ทองแดง ๑๓. สังกะสี	มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๕ ไม่เกิน ๐.๓ ไม่เกิน ๑.๐ ไม่เกิน ๓.๐	๐.๐๙ ๐.๐๐๐๔ ๐.๐๐๓ ๐.๐๒
<u>คุณภาพน้ำทางโลหะหนักสารพิษ</u> ๑๔. ตะกั่ว ๑๕. โครเมียม ๑๖. แคดเมียม ๑๗. สารหนู ๑๘.ปรอท	มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๐๑ ไม่เกิน ๐.๐๕ ไม่เกิน ๐.๐๐๓ ไม่เกิน ๐.๐๑ ไม่เกิน ๐.๐๐๑	๐.๐๐๑ ไม่พบ ไม่พบ ๐.๐๐๐๕ <๐.๐๐๐๑
<u>คุณภาพน้ำทางแบคทีเรีย</u> ๑๙. แบคทีเรียโคลิฟอร์ม ๒๐. แบคทีเรียฟีคัลโคลิฟอร์ม	เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร	ต้องไม่พบ ต้องไม่พบ	ไม่พบ ไม่พบ
สรุปผลตรวจคุณภาพน้ำดื่ม รร. ตชด. บ้านเทพภูเงิน			ผ่านตามเกณฑ์กรมอนามัย

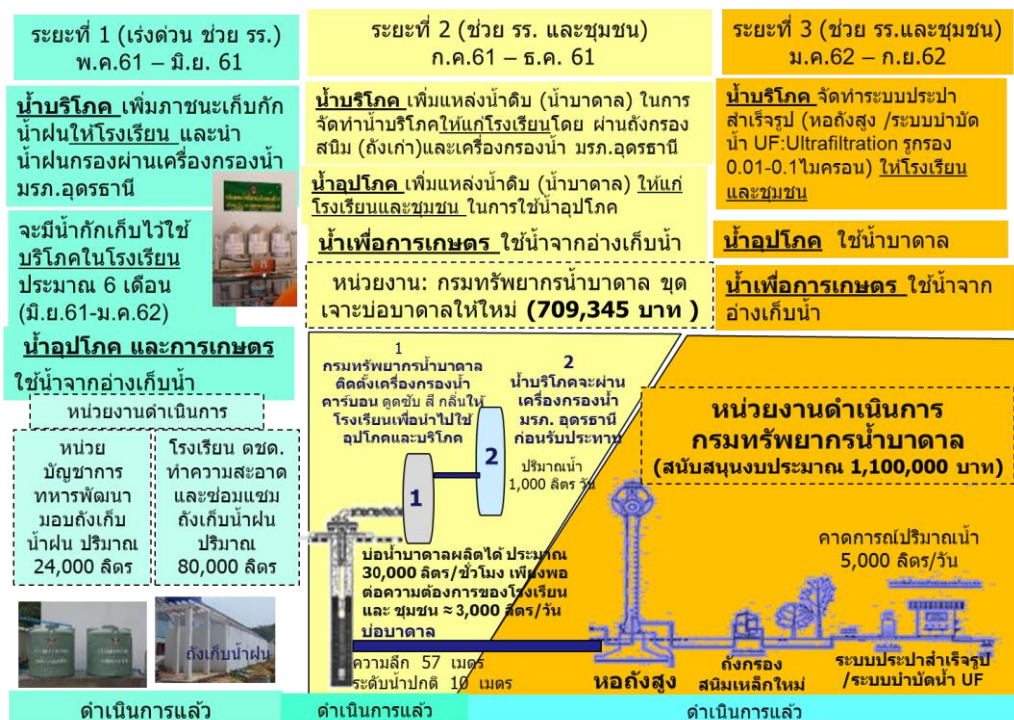
ตารางแสดงคุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ณ โรงเรียนตชด. และชุมชนบ้านเทพภูเงิน จ. อุตรธานี

- จุดเก็บตัวอย่าง จำนวน ๕ จุด คือ อ่างเก็บน้ำ, ถังเก็บน้ำดิบโรงเรียน, บ่อน้ำชุมชน (ป่าต้นน้ำ), บ่อน้ำบาดาล และบ้านน้ำดื่ม
- สารกำจัดศัตรูพืชที่ตรวจ จำนวน ๔ ชนิด คือ โกลโฟเซต, พาราควอท, อะทราซีน และ สารในกลุ่มออร์กาโนคลอรีน

สารเคมี	หน่วย	อ่างเก็บน้ำโรงเรียน	ถังเก็บน้ำดิบ	บ่อน้ำชุมชน (ป่าต้นน้ำ)	บ่อน้ำบาดาล	บ้านน้ำดื่ม
ยาฆ่าหญ้า						
๑. พาราควอท	µg/L	<๒.๐	<๒.๐	<๒.๐	<๒.๐	<๒.๐
๒. โกลโฟเซต	µg/L	<๐.๑	<๐.๑	<๐.๑	<๐.๑	<๐.๑
๓. อะทราซีน	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่ได้ตรวจเนื่องจากไม่พบในบ่อน้ำธรรมชาติ	
ออร์กาโนคลอรีน						
๑. Dieldrin	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่ได้ตรวจ
๒. Aldrin	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	เนื่องจากไม่พบใน
๓. Heptachlor and Heptachlor epoxide	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	พบในบ่อน้ำบาดาล
๔. Lindane	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	
๕. Hexachloro benzene	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	
๖. DDT	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	
๗. Methoxychlor	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	
๘. Chlordane	µg/L	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	
สรุปผลตรวจ = พบพาราควอทและโกลโฟเซตในปริมาณเล็กน้อย แต่ไม่เกินค่ามาตรฐานน้ำดื่มขององค์การอนามัยโลกและในต่างประเทศ						

๔. แผนการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๔ ระยะ

ระยะที่ ๑ - ๓ (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒) รายละเอียดดังภาพ

๔.๑ ผลการดำเนินงานน้ำอุปโภคและบริโภค ระยะที่ ๑ - ๓

๑) แหล่งน้ำบาดาลใช้อุปโภคและบริโภค (ดำเนินการโดย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล งบประมาณจำนวน ๗๐๙,๓๔๕ บาท)

โรงเรียนมีแหล่งน้ำบาดาล เพื่อใช้ในการอุปโภค และบริโภคเพียงพอแล้ว ซึ่งสามารถผลิตน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน และชุมชน ที่มีความต้องการใช้น้ำในการอุปโภค และบริโภค โดยประมาณ ๓ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๒ นอกจากครูและนักเรียน โรงเรียน ตชด. บ้านเทพภูเงินจะได้รับน้ำบาดาลเพื่อใช้อุปโภคและบริโภคแล้ว ยังมีครัวเรือนที่อยู่ใกล้เคียงจำนวน ๒๐ ครัวเรือนได้รับน้ำบาดาลไปใช้โดย อบต.เทพภูเงิน ข้ำมาทำท่อประปาและติดตั้งมิเตอร์ขายน้ ๕ บาท/ ๑ ลบ.ม. (๑,๐๐๐ ลิตร) เพื่อนำไปให้โรงเรียนดูแลรักษาบ่อน้ำบาดาลต่อไป

บ่อบาดาล

- บ่อน้ำบาดาลลึกพัฒนา ๕๗ เมตร ปริมาณน้ำ ๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ระดับน้ำปกติ ๑๐ เมตร
- ติดตั้งสูบน้ำเครื่องชนิดมอเตอร์จุ่มได้น้ำ ขนาด ๒.๐ แรงม้า พร้อมแผงพลังงานแสงอาทิตย์ ๑๐ แผง กำลังไฟฟ้า ๓๐๐๐ วัตต์ และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ให้กำลังไฟฟ้าแบบต่อเนื่อง ขนาด ๕.๐ กิโลวัตต์
- ระบบประปาบาดาล ขนาด ๑๒ ลบ.ม ประกอบด้วย หอถังเหล็กเก็บน้ำ ขนาดความจุน้ำ ๑๒ ลบ.ม ความสูง ๑๒.๖๐ เมตร ถังกรองสนิมเหล็กระบบ Pressure Multimedia Filter กรองน้ำได้ ๗ ลบ.ม ระบบควบคุมเครื่องสูบน้ำด้วยอุปกรณ์วัดระดับน้ำแบบอัตโนมัติ ท่อพีวีซีระบบประปาสำหรับใช้เป็นท่อน้ำดื่ม

๒) แหล่งน้ำดื่มของโรงเรียน ตชด. เทพภูเงิน ที่ผ่านระบบประปาสำเร็จรูป (ดำเนินการโดย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

งบประมาณจำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท)

ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ โรงเรียนสามารถผลิตน้ำดื่มสะอาดใช้ภายในโรงเรียนผ่านระบบประปาสำเร็จรูป ระบบเป็นระบบบำบัดน้ำ UF กำลังผลิต ๒๕๐ ลิตร/ชั่วโมง ชาวบ้านสามารถนำถังน้ำ ๒๐ ลิตร มากรอกน้ำได้ โดยชุมชนร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการจัดการน้ำ เก็บค่าน้ำ ๒๐ ลิตร/๕ บาท

อาคารบ้านน้ำดื่มระบบ Ultra Filtration (UF) พร้อมแผงพลังงานแสงอาทิตย์

- มีแบตเตอรี่สำรองไฟ อาคาร ขนาดกว้าง ๒.๓๐ เมตร x ยาว ๒.๓๐ เมตร x สูง ๓.๐๐ เมตร หลังคาเมทัลชีท ติดตั้งบนพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กกรอบอาคาร ขนาด ๔.๓๐ x ๔.๓๐ x ๐.๑๕ เมตร
- ติดตั้งระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำบาดาล (UF) กำลังการผลิต ๒๕๐ ลิตรต่อชั่วโมง
- ติดตั้งมิเตอร์น้ำขนาด ๑ นิ้ว พร้อมชุดแผงพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดกำลัง ๑,๓๒๐ วัตต์ พร้อมระบบควบคุมและแบตเตอรี่เชื่อมท่อเมนส่งน้ำ โดยเชื่อมต่อระหว่างท่อเมนของระบบประปาบาดาลกับท่อน้ำเข้าสู่ระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ

๔.๒ ผลการดำเนินงาน ระยะที่ ๔

โครงการสมุนไพรรักษาน้ำ Herbs for Healthy Water (จัดทำโดย ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สวทช. ได้รับงบประมาณ ๑.๕ ล้านบาทจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.))

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างต้นแบบการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งต้นน้ำชุมชน ให้สะอาดปราศจากสารปราบศัตรูพืช เพื่อใช้เป็นน้ำบริโภคของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านเทพภูเงิน และเพื่อวิจัยและพัฒนาารูปแบบการใช้วิทยาศาสตร์ในการจัดการการปลูกสมุนไพรปลอดภัยครบวงจร ได้แก่ ขมิ้น เป็นไม้ชั้นล่างในสวนยางพารา ปกคลุมหน้าดิน ลดการเจริญของวัชพืชผิวดิน และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสร้างรายได้ และแรงจูงใจในการทำเกษตรแบบปลอดภัย

ตารางแผนการดำเนินงานโครงการสมุนไพรรักษ์น้ำ Herbs for Healthy Water

แผนระยะ	ตารางแผนการทำงาน	Phase ๑: ๒๕๖๒				Phase ๒: ๒๕๖๓			
		ไตรมาส (เริ่ม ม.ค. ๖๒)				ไตรมาส			
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๑	กำหนดจุดแหล่งต้นน้ำชุมชน (ตามช่วงเวลาที่เกษตรกรใช้สารปราบศัตรูพืช ในช่วงต้นและปลายของฤดูฝน)	/			/	/			/
๒	ประชุมความร่วมมือและออกแบบแผนการดำเนินงาน	/	/	/	/	/	/	/	/
๓	คัดเลือกและจัดอบรมระดับท้องถิ่น	/	/	/	/	/	/	/	/
๔	ออกแบบการปลูกขมิ้นระหว่างร่องแปลงยางพารา					/			
๕	เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและการให้สารสำคัญ Curcumin		/	/	/	/	/	/	/
๖	เก็บข้อมูลสารเจือปน ในดิน น้ำ และผลผลิต ชุมชน (ตามช่วงเวลาที่เกษตรกรใช้สารปราบศัตรูพืช ในช่วงต้นและปลายของฤดูฝน)				/	/			/
๗	รวมกลุ่มเกษตรกรจัดอบรมการแปรรูปสมุนไพร		/			/			
๘	ส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพร ด้วยโครงการงานวิทยุในโรงเรียน		/	/	/	/	/	/	/
๙	จัดตั้งกลุ่ม Young Smart Scientist		/	/	/	/	/	/	/
๑๐	การอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำการวิจัยแบบมีส่วนร่วมและการสอนสื่อดิจิทัล		/	/	/	/	/	/	/
๑๑	การรณรงค์ความตระหนักในพิษภัยของการใช้เคมีเกษตร		/	/	/	/	/	/	/
๑๒	การขยายผลใน ๓ หมู่บ้าน และตรวจเลือดคนในชุมชน (การทำงานภายใต้กระทรวงสาธารณสุข)								/
๑๓	การจัดตั้งกลุ่มเยาวชนและผู้ปลูกสมุนไพรรักษ์สิ่งแวดล้อม		/	/	/	/	/	/	/
๑๔	ติดตั้งระบบน้ำประปาภูเขา			/	/	/	/		

ดำเนินการแล้ว

๗. สรุป

- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำรัส ในการประชุม คณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๒ /๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ว่าโรงเรียน ดชด. บ้านเทพภูเงิน จ.อุดรธานี มีปัญหาเรื่องการปนเปื้อนยากำจัดศัตรูพืชจากสวนยางพารา ทำให้โรงเรียนจำเป็นต้องซื้อน้ำขวดรับประทาน มูลนิธิฯ ควรหาทางให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ดังนั้น ศ.ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์ จึงประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา
- ผลการดำเนินงาน (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเทพภูเงิน และชุมชนพื้นราบรอบ รร. ดชด. จำนวน ๒๐ แห่ง มีแหล่งน้ำบาดาล และระบบประปาสำเร็จรูป เพื่อใช้ในการอุปโภค และบริโภค เพียงพอแล้ว โดยมีบ่อน้ำบาดาล พร้อมถังกรองสนิมเหล็ก จำนวน ๑ บ่อ มีความลึก ๕๗ เมตร ระดับน้ำปกติ ๑๐ เมตร ปริมาณน้ำที่สามารถพัฒนาได้ประมาณ ๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และระบบประปาสำเร็จรูปมีกำลังผลิต ๒๕๐ ลิตร/ชั่วโมงซึ่งสามารถผลิตน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน และ ชุมชน ที่มีความต้องการใช้น้ำในการอุปโภค และบริโภค โดยประมาณ ๓ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน (กรมทรัพยากรน้ำบาดาลดำเนินงานด้วยงบประมาณทั้งหมด ๑,๘๐๙,๓๔๕ บาท)
- แผนการดำเนินงานต่อไป

- ๑) ประสานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอจัดตั้งแท็งก์น้ำที่มีระบบกรองน้ำที่สะอาด ให้กับชุมชนต้นน้ำ ๑๒ หลังคาเรือน (ที่ห่างไกล รร. ตชด. ขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภคเนื่องจากอยู่ที่สูง เดินทางมายัง รร ตชด. ลำบาก)
- ๒) ส่งเสริมให้โรงเรียนและชุมชน สามารถจัดการและร่วมกันบำรุงรักษาระบบประปาได้ (กรมทรัพยากรน้ำบาดาลยังคงช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเป็นระยะ)
- ๓) ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรปลอดภัยครบวงจร และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสร้างรายได้ และแรงจูงใจในการทำเกษตรแบบปลอดภัย (ธกส. จะให้คำแนะนำเป็นระยะ)

๘. ประเด็นเสนอต่อที่ประชุม

เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒ และเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณปี ๒๕๖๓
